

KESAN LATIHAN KEMAHIRAN SOSIAL
TERHADAP KONSEP KENDIRI PELAJAR

AMIN JOHARI BIN GHAZALI

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

1995

KESAN LATIHAN KEMAHIRAN SOSIAL
TERHADAP KONSEP KENDIRI PELAJAR

Tesis diserahkan kepada Sekolah Siswazah
untuk memenuhi sebahagian daripada keperluan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)
Universiti Utara Malaysia

AMIN JOHARI BIN GHAZALI

(c) AMIN JOHARI BIN GHAZALI, 1995, Hakcipta Terpelihara

PENGHARGAAN

BISMILLAHIRROHMANIRROHIM

ALHAMDULILLAH, bersyukur kita ke hadrat Allah s.w.t dengan rahmatnya kajian ini dapat disempurnakan.

Penghargaan dan terima kasih saya ucapkan kepada Dr. Mahmood Nazar Mohamed selaku penyelia utama, En. Mohammed Shah Reza Kader Asna selaku pembaca kedua, Prof. Madya Dr. Ibrahim Abdul Hamid selaku Dekan Sekolah Siswazah dan para pensyarah yang telah bersama-sama bersusah payah membimbing saya.

Tidak lupa terima kasih saya kepada Dr. Ibrahim Ahmad Bajunid dan Dr. Abdul Rahim Selamat yang telah memberi peluang saya mengikuti program ini serta Pn. Hjh. Rabitah Hj. Basir selaku Ketua Penolong Pengarah Unit Hal Ehwal Murid di JPN Perak, Pengetua-pengetua, guru-guru Bimbingan dan Kaunseling dan pelajar-pelajar sekolah yang menjadi sampel kajian.

Setinggi-tinggi penghargaan kepada isteri Rohani bt. Mahaiyuddin dan anak-anak tersayang, Mohd. Zarin, Nur 'Ain, Abdul Muiz dan Ahmad Aqwam, di atas pengorbanan, dorongan dan sokongan di sepanjang tempoh pengajaran dan tempoh kajian ini.

Akhir sekali buat Ibu dan Ayah (Pn. Hjh. Rehan bt. Mohd. Derus, dan Tuan Hj. Ghazali b. Ahmad) serta ibu mertua, Hjh. Saedah Yusof, jutaan terima kasih di atas jasa dan pengorbanan dalam mendidik dan memberi pelajaran serta doa mereka. Allah sahajalah yang dapat membalas jasa mereka.

Wassalam.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk melihat kesan latihan kemahiran sosial terhadap konsep sendiri pelajar. Tiga puluh orang pelajar Tingkatan Dua dari empat buah sekolah di pinggir bandar Ipoh, iaitu Sekolah Menengah Megat Khas, Sekolah Menengah Hulu Kinta, Sekolah Menengah Kampung Pasir Puteh dan Sekolah Menengah Gunung Rapat, telah dipilih secara rawak sebagai subjek. Modul yang digunakan ialah Modul Latihan Asas Komunikasi. Aktiviti-aktiviti dalam modul ini meliputi pembolehubah-pembolehubah sendiri keluarga, sendiri peribadi emosi, sendiri fizikal, sendiri sosial kelakuan dan sendiri kepuasan moral susila. Skala konsep sendiri "*Martinek-Zaichkowsky Self Concept Scale for Children*" telah digunakan untuk ujian pra dan ujian pasca. Untuk menguji hipotesis ujian-t telah digunakan. Kajian ini mendapati bahawa latihan kemahiran sosial yang dijalankan dapat mempertingkatkan konsep sendiri pelajar walaupun perubahan yang berlakunya tidak begitu ketara. Dari segi jantina tidak ada perbezaan dari segi peningkatan antara lelaki dan perempuan kecuali bagi sub skala sendiri fizikal.

ABSTRACT

This study is to observe the effects of social skills training on the pupils self-concepts. Thirty pupils from four different schools in Ipoh namely Sekolah Menengah Megat Khas, Sekolah Menengah Hulu Kin ta, Sekolah Menengah Kampung Pasir Puteh and Sekolah Menengah Gunung Rapat, were taken as subjects of the study. The module used was the communicational skills module. The activities in the module involving the variables of family self, personal-emotional self, physical self, social-behavioral self and satisfaction-moral ethical self. The Martinek-Zaichkowsky Self -Concept Scale for Children was used for the pre and the post-test. T-test was used for the data analysis. The result shows that there are some improvement in the self-concept of the experimental groups. There is no significant difference between the boys and the girls except for the physical self where the boys show a better performance.

KANDUNGAN

Penghargaan	iv
Abstrak (Bahasa Malaysia)	v
Abstract (Bahasa Inggeris)	vi
Kandungan	vii
Daftar Jadual	viii
Daftar Lampiran	x
BAB SATU: PENGENALAN KEPADA PERMASALAHAN KAJIAN	1
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Pernyataan masalah	7
1.3 Kepentingan kajian	12
1.4 Objektif kajian	14
1.5 Hipotesis kajian	14
1.6 Batasan kajian	16
1.7 Definisi konsep utama	19
1.8 Model Teoritikal Kajian	28
1.9 Kesimpulan	31
BAB DUA: ULASAN KARYA	32
2.1 Pendahuluan	32
2.2 Ulasan teori	32
2.3 Ulasan kajian lalu	36
2.4 Rumusan dan Kesimpulan Ulasan Karya	44
BAB TIGA: METODOLOGI KAJIAN	47
3.1 Pendahuluan	47
3.2 Rekabentuk kajian	47

3.3	Subjek kajian	50
3.4	Lokasi Kajian	51
3.5	Instrumen	51
3.6	Tatacara Analisis	62
3.7	Laporan kajian perintis	62
BAB EMPAT: KEPUTUSAN KAJIAN		70
4.1	Pendahuluan	70
4.2	Perihal mengenai responden kajian	70
4.3	Perihal mengenai pembolehubah	71
4.4	Hasil ujian hipotesis	72
	Hipotesis 1	
	Hipotesis 2	
	Hipotesis 3	
	Hipotesis 4	
	Hipotesis 5	
	Hipotesis 6	
	Hipotesis 7	
	Hipotesis 8	
	Hipotesis 9	
	Hipotesis 10	
	Hipotesis 11	
	Hipotesis 12	
4.5	Kesimpulan Hasil Kajian	88
BAB LIMA: PERBINCANGAN		90
5.1	Pendahuluan	90
5.2	Perbincangan Hasil kajian	90
5.3	Implikasi Kajian	96
5.4	Masalah kajian	99
5.5	Kesimpulan kajian	101
5.6	Cadangan untuk kajian akan datang	102

BIBLIOGRAFI

DAFTAR JADUAL

- Jadual 3.1 : Rekabentuk Eksperimen Sebenar Ujian pra dan ujian **pasca** kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan.
- Jadual 3.2 Data kebolehpercayaan MZSCS untuk kanak-kanak gred satu, dua, tiga dan empat.
- Jadual 3.3 Data menggamarkan lima faktor yang diambil daripada **analisis** faktor MZSCS.
- Jadual 3.4 : Faktor 1, kepuasan dan kebahagiaan
- Jadual 3.5 : Faktor 2, keluarga dan rumah tangga
- Jadual 3.6 : Faktor 3, keupayaan, rekreasi dan sukan
- Jadual 3.7 : Faktor 4, Sifat peribadi dan emosi
- Jadual 3.8 : Faktor 5, ciri-ciri tingkah laku dan sosial
- Jadual 3.9 Data kebolehpercayaan **pada** faktor **item-item**
- Jadual 4.1 : Skor ujian pra dan ujian **pasca** konsep sendiri *Martinek Zaichkowsky Self Concept Scale for Children* kumpulan eksperimen
- Jadual 4.2 Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri kumpulan eksperimen
- Jadual 4.3 : Skor ujian pra dan **pasca** konsep sendiri *Martinek Zaichkowsky Self Concept Scale for Children* kumpulan kawalan
- Jadual 4.4 Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri kumpulan kawalan
- Jadual 4.5 Ujian t terhadap perbezaan min sendiri kepuasan moral susila kumpulan eksperimen
- Jadual 4.6 Ujian t terhadap perbezaan min sendiri kepuasan moral susila kumpulan kawalan
- Jadual 4.7 Ujian t terhadap perbezaan min sendiri keluarga kumpulan eksperimen
- Jadual 4.8 Ujian t terhadap perbezaan min sendiri keluarga moral susila kumpulan kawalan

Jadual 4.9		Ujian t terhadap perbezaan min sendiri fizikal kumpulan eksperimen
Jadual 4.10	:	Ujian t terhadap perbezaan min sendiri fizikal kumpulan kawalan
Jadual 4.11	:	Ujian t terhadap perbezaan min sendiri peribadi emosi kumpulan eksperimen
Jadual 4.12		Ujian t terhadap perbezaan min sendiri peribadi emosi kumpulan kawalan
Jadual 4.13	:	Ujian t terhadap perbezaan min sendiri sosial kelakuan kumpulan eksperimen
Jadual 4.14		Ujian t terhadap perbezaan min sendiri sosial kelakuan kumpulan eksperimen
Jadual 4.15	:	Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri antara lelaki dan perempuan kumpulan eksperimen
Jadual 4.16	:	Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri kepuasan moral susila antara lelaki dan perempuan kumpulan eksperimen
Jadual 4.17	:	Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri keluarga antara lelaki dan perempuan kumpulan eksperimen
Jadual 4.18		Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri fizikal antara lelaki dan perempuan kumpulan eksperimen
Jadual 4.19		Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri peribadi emosi antara lelaki dan perempuan kumpulan eksperimen
Jadual 4.20		Ujian t terhadap perbezaan min konsep sendiri sosial kelakuan antara lelaki dan perempuan kumpulan eksperimen

DAFTAR LAMPIRAN

LAMPIRANA	'Martinez Zaichkowsky Self- Concept Scale for Children'
LAMPIRAN B	'Rosenberg Self-Esteem Scale'
LAMPIRAN c	: Modul Latihan Kemahiran Sosial
LAMPIRAN D	: Jadual Program Latihan

KEBENARAN MENGGUNA

Dalam menyerahkan tesis ini, sebagai memenuhi keperluan pengajian lepas ijazah Universiti Utara Malaysia (UUM),, saya bersetuju supaya pihak Perpustakaan WM mengedarkan tesis ini bagi tujuan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan keseluruhan atau sebahagian daripadanya, bagi tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia saya, atau semasa ketiadaan beliau kebenaran tersebut boleh diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah.

Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke atas keseluruhan atau sebahagian daripada tesis ini, untuk pemerolehan kewangan tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya. Di samping itu, pengiktirafan kepada saya dan UUM seharusnya diberikan dalam sebarang kegunaan bahan-bahan yang terdapat dalam tesis ini.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain kegunaan, sama ada secara keseluruhan atau sebahagiannya, boleh dibuat dengan menulis kepada:

Dekan
Sekolah Siswazah
Universiti Utara Malaysia
06010 UUM Sintok
Kedah Darulaman

BAB SATU

PENGENALAN KEPADA PERMASALAHAN KAJIAN

1.1 Pendahuluan

Sebuah negara yang sedang membangun seperti Malaysia seharusnya mempunyai rakyat yang aktif, produktif, dan bersikap positif, lebih-lebih lagi dalam usaha ke arah mencapai hasrat Wawasan 2020. Untuk menjayakan hasrat ini, setiap rakyat terutamanya yang masih di peringkat remaja dan kanak-kanak perlu mempunyai konsep sendiri yang positif kerana konsep sendiri merupakan faktor **asas** dalam pembentukan personaliti yang menentukan tingkah laku. Menurut Rogers (1951) keselarasan di antara sendiri dan pengalaman ini amat penting bagi mempertingkatkan kestabilan diri seseorang itu.

Menurut Rogers (1951) lagi, individu perlu bersosial dan berfungsi di dalam persekitarannya. Konsep sendiri sama ada yang semulajadi, mahupun yang dipelajari perlu diperkembangkan dengan cara yang positif. Ianya boleh dicapai melalui persepsi yang positif terhadap dirinya. Berhubung dengan orang lain atau menerusi pengalaman interaksi dengan

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Abdul Halim Othman (1993). **Ucap Utama Bengkel Kaunseling Ke Sebelas; Perluasan Ufuk Ilmu: Pendekatan dan Teknik Kaunseling di Malaysia.** Bangi: Jabatan Psikologi Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ainon Muhammad (1994). **Panduan Menterjemah.** Kuala Lumpur: Dewan Bahasa & Pustaka.
- Amir Awang (1984). **Pengantar Bimbingan Kaunseling di Malaysia.** Pulau Pinang: Universiti Sains Malaysia.
- Anatasia. A. (1988). **Psychological Testing.** New York: MacMillan Publishing Co.
- Asmah Bee Mohd. Noor. Konsep Kendiri Remaja. **Majalah Muslimah,** Julai, 1995.
- Azrin, R.D. dan Hayes, S.C. The discrimination of Interest with a Heterosexual Interaction training, generalization and effects on social skills. **Behaviour Therapy,** 15, 1984.
- Babbie, E.R. (1992). **The Practice of Social Research.** (6th. Ed.). Belmont, California: Wadsworth Publishing Company.
- Bailey, E.P. Jr. & Powell, P.A. (1987). **Writing Research Papers,** New York: Holt Rinehart and Winston.
- Bailey, K.D. Terjemahan Hashim Awang (1980). **Kaedah Penyelidikan Sosial.** Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Buege, C.J. (1991). **The Effects of Creative Dramatics and Social Skills Training on Attitude and Self-Concept.** Disertasi Ph.D tidak diterbitkan. Milwaukee: University of Wisconsin.
- Baron, R.A. & Byrne, D. (1994). **Social Psychology: Understanding Human Interaction.** Boston: Allyn and Bacon.
- Ee Ah Meng (1989). **Sekolah dan Perkembangan Kanak-Kanak: Asas Pendidikan 4.** Kuala Lumpur: Penerbit Fajar Bakti.
- Emmert, Philip (1984). **Interpersonal Communication.** Dubuque, Iowa: Wan. C. Brown Pub.
- Ewen, R.B. (1980). **An Introduction to Theories of Personality.** New York: Academic Press.

- Erikson, E.H. (1963). *Childhood and Society*. New York: W.W.Norton & Co., Inc.
- Freud, S. (1959). *Collected Papers, Vol. 2*. New York: Basic Book.
- Hainsworth, J. E. (1995). *The Effects of Social Skills Intervention on the Social Skills, Self-Concept, Self-Control and Sociometric Status of Learning-Disabled Youth*. Abstrak Disertasi Ph.D USA, Temple University.
- Hamilton, C. & Parker, C. (1990). *Communicating for Results*. Belmont, California: Wadsworth Publishing Company.
- Hecklinger, F.J. & Curtin, B.B (1982). *Training for Life: Practical Guide to Career and Life Planning*. Dubuque Iowa: Kendall/Hunt Pub.
- Hurlock, E.B. (1974). *Personality Development*. New York: Mc.Graw Hill Book Co.
- Iran Herman & Asmah Bee Mohd. NOOR. Kemurungan Kanak-kanak dan Hubungannya dengan Penghargaan Kendiri dan Prestasi Akademik. *Majalah Psikologi*, 12, 1992.
- Jabatan Pendidikan Selangor (1994). *Cadangan Modul Program Remaja Berwawasan*. Shah Alam: JPN Selangor (tidak diterbitkan) .
- Johnson, D.W. (1972). *Reaching Out*. New Jersey: Prentice Hall.
- Johnson, D.W. & Johnson, F.P. (1975). *Joining Together: Group Theory and Group Skills*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Johnson, K.K. (1988). *The Impact of Conflict Management Training on Behaviour and Self-Concept of Middle School Students*. Disertasi EDD tidak diterbitkan. University of Houston.
- Kementerian Pendidikan Malaysia & Institut Aminuddin Baki (1992). *Pembimbing Rakan Sebaya: Modul-modul Asas*. Kuala Lumpur: Unit Bimbingan & Kaunseling KPM.
- Lesch, Guy C. (1988). *The Differential Effectiveness of Alderian Versus Behavioural, Social Skills Training with Emotionally and Behaviorally Disturbed Preadolescent Youth*. Abstrak Disertasi EDD, USA University of South Dakota.
- Mahmood Nazar Mohamed (1990). *Penghantar Psikologi: Satu Pengenalan Asas kepada Jiwa dan Tingkah Laku Manusia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa & Pustaka.

- Martinek, T.J. & Zaichkowsky L.D. (1977). **Manual for the Martinek-Zaichkowsky Self-Concept Scale for Children.** St. Louis: POsychologist and Educators, Inc.
- Martinek, T.J. & Zaichkowsky L.D. (1977) . **Manual for the Martinek-Zaichkowsky Self-Concept Scale for Children.** St. Louis: POsychologist and Educators, Inc.
- Martinez, L. J. (1990) . **The Effect of Cooperative Learning on Academic Achievement and Self-Concept with Bilingual Third Grade Students.** Abstrak Disertasi Ph.D. United States International University.
- Mc. Millan, J.H. & Schumacher, s (1993). **Research in Education: A Conceptual Introduction.** New York: Harper-Collin College Pub.
- Miller, N.E. & Dollard, J. (1941). **Social Learning and Imitation.** New York: Yale University Press.
- Miller, T. C. G. (1993). **The Effects of Cooperative Learning Incorporate with Challenge Education on Social Skill Development and Self-Concept.** Abstrak Disertasi Ph.D (AAC 9319875 ProQuest) Ball State University.
- Mohd. Salleh Lebar (1994). **Asas Psikologi Perkembangan.** Kuala Lumpur: Utusan Publications.
- Morrison, R.L. and Bellack, A.S. **The role of social perception in social skills.** Behaviour Therapy, 12, 1981.
- Morrison, Sheila M. (1994). **A Description and A Comparative Evaluation of a Social Skills Training Program.** Disertasi Ph.D tidak diterbitkan. Chicago: Layola University.
- Moulton, K.C. (1990). **An Analysis of the Impact of a Social Skills Intervention on the Self-Concept, Academic Achievement and Behavioral Patterns of Seventh-Grade at Risk Students.** Abstrak Disertasi Ph.D. United States International University.
- Nye, R.D. (1992). Terjemahan Mahmood Nazar Mohamed. **Tiga Pemikiran Psikologi.** Kuala Lumpur: Dewan Bahasa & Pustaka.
- Oag, M. B. (1992). **Strategy for Change: A Classroom Program for More Effective Social Skills for Gifted Elementary Students.** Disertasi EDD. Canada: University of Toronto.
- Patri, V.R. (1986). **Self-Concept and Intellegence as Predictors of Academic Achievement.** Kertas kerja dibentang dalam Bengkel Mengenai Pembangunan Kanak-kanak dan Remaja, Singapura.

- Polki, P. (1991). **Self-Concept and Social Skills of School Beginners.** Disertasi Ph.D. tidak diterbitkan. Jyvaskyla, Finland: University of Jyvaskyla.
- Raduwan Safperwan, Paul Joseph & Mustafa Mohamad (1989). **KKM Latihan untuk Jurulatih.** Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Rohaty Mohd. Majzub (1992). **Psikology Perkembangan Untuk Bakal Guru.** Kuala Lumpur: Fajar Bakti.
- Rogers C.R (1951). **Client-Centered Therapy.** Boston: Houghton Mifflin.
- Rubin, Joseph Herschel (1990). **A Study Examining Changes Au Self-Concept of Psychiatric Patients: Utilization of Video Feedback Versus Verbal Feedback in Groups.** Abstrak Disertasi PSYD. (AAC9032149) USA, Antioch University.
- Rubin, K.H. ed. (1980). **Children's Play.** Washington: Jossey-Base Inc.
- Rubin, R.D.; Brady, J.P and Henderson, J.D. (1973). **Advances in Behaviour Therapy.** New York: Academic Press.
- Roger, C.R. (1961). **On Becoming a Person.** Boston: Houghton Mifflin.
- Sharifah Alawiyah Alsagoff (1987). **Psikologi Pendidikan I.** Petaling Jaya: Longman Malaysia Sdn. Bhd.
- Shertzer, B. & Stone, s.c (1992). Terjemahan Amla H.M. Salleh & Puteh Mohamed. **Asas-asas Bimbingan.** Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Tandow Smith, L. (1988). **The Relative Effectiveness of Two Group Play Therapy Approaches in Modifying the Social Adjustment of Primary Grade Children.** Abstrak Disertasi Ph.D (AAC8721517 ProQuest). Pacific Graduate School of Psychology.
- Tang C.Y. (1995). **Asas Pendidikan 4: Sekolah dan Perkembangan Kanak-kanak.** Kuala Lumpur: Kumpulan Budiman Sdn. Bhd.
- Tuckman, B.W. (1978). **Conducting Education Research.** San Diego: Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- Van Wagenan, R.K. (1990). **Writing a Thesis: Substance and Style.** Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Wan Abdul Kader Wan Ahmad (1994). **Kaunseling Kelompok Berstruktur.** Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Wan Azmi Ramli (1984). **Latihan: Satu Halacara Profesional.**

Petaling Jaya, Fajar Bakti Sdn. Bhd.

Weaver, Richard L. (1987). *Understanding Interpersonal Communication*. Glenview, Illinois: Scott, Foresman & co.

Yocky, C. Wayne (1988). *Coaching Children in Social Skills for Gains in Self-Concept*. Abstrak Disertasi Ph.D. USA, Western Conservative Baptist Seminary.

Zubrad, A.R. (1993). *The Influence of Group Social Skills Development on Attitude and Behaviours of at Risk Adolescents*. Abstrak Disertasi Ph.D. (AX9236928 ProQuest). The Pennsylvania State University).